

Information till systemleverantörer

SYDARKIVERA.

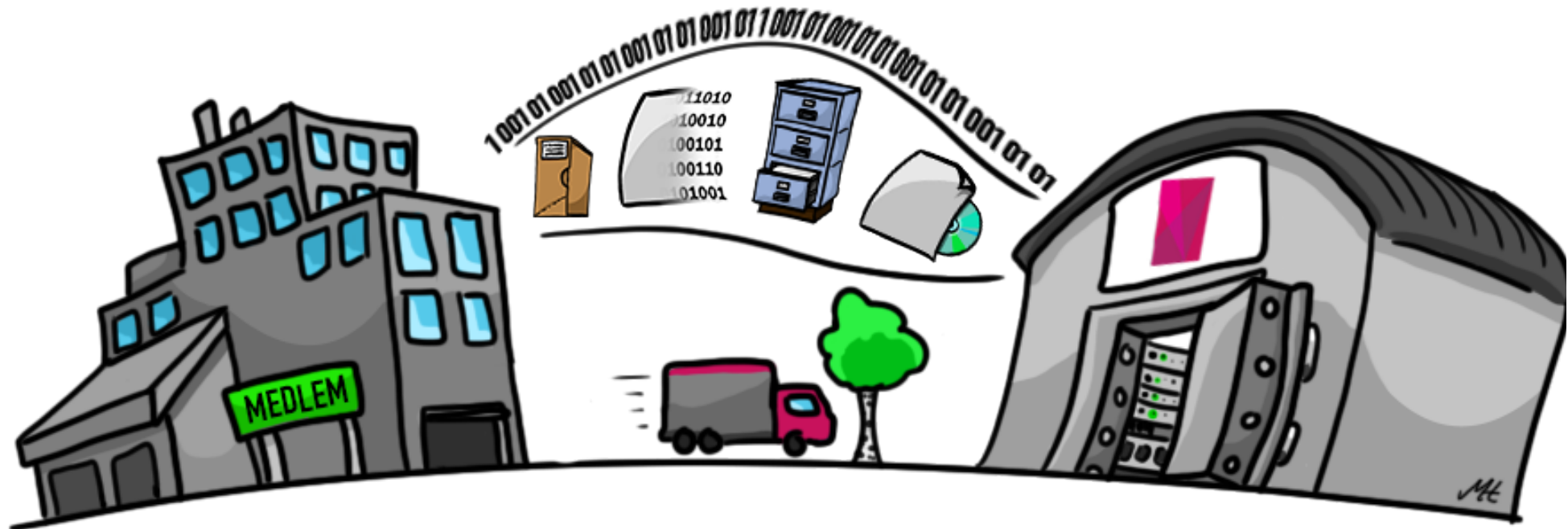
**Standarder, specifikationer och
implementationer**

Karin Bredenberg, Metadatastrateg

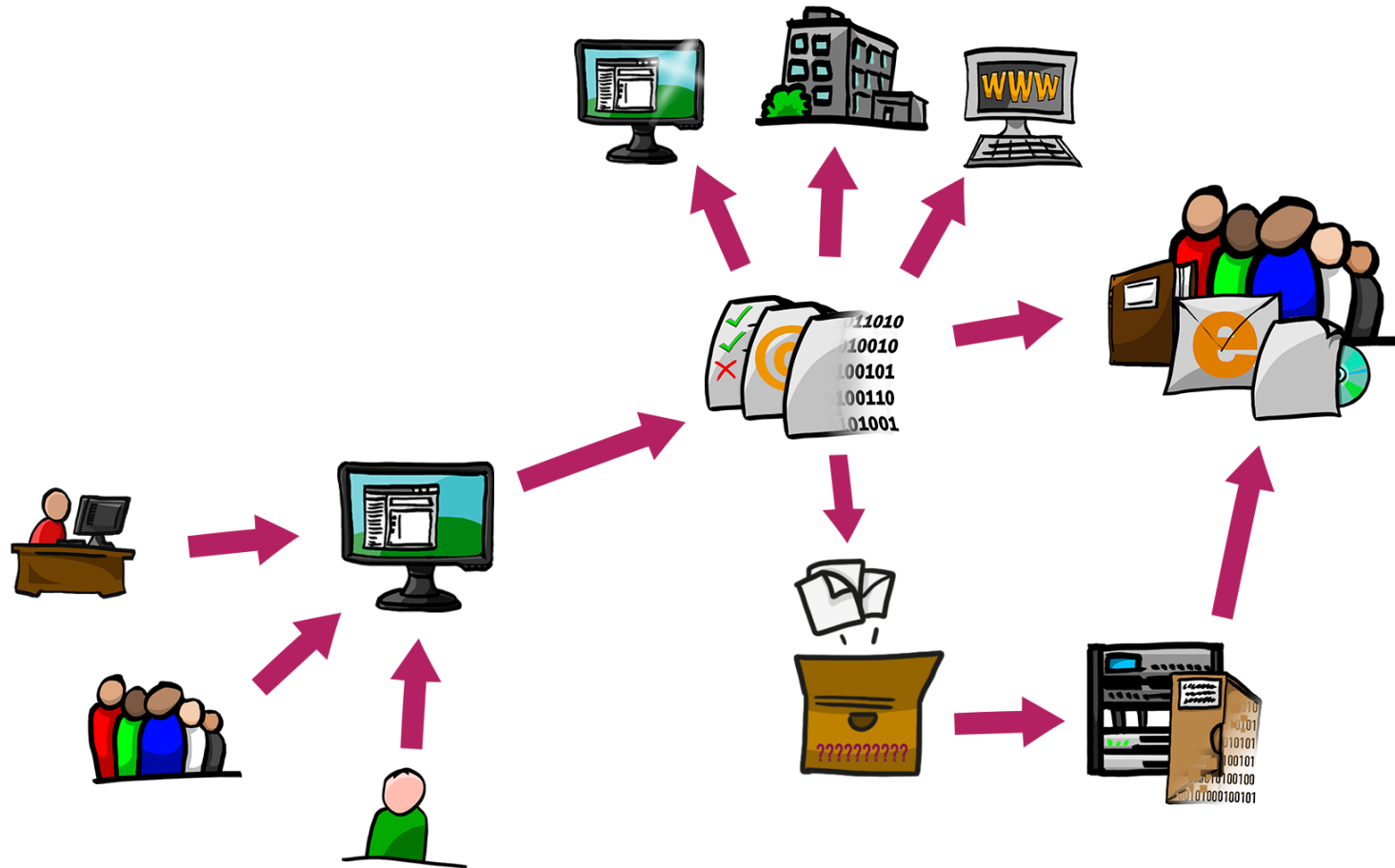

**Metadatastrateg på kommunalförbundet Sydarkivera,
ordförande i DILCIS Board, PREMIS Editorial Committee,
TS EAS och medlem i METS Editorial Board.**

Vi vill ta emot information!

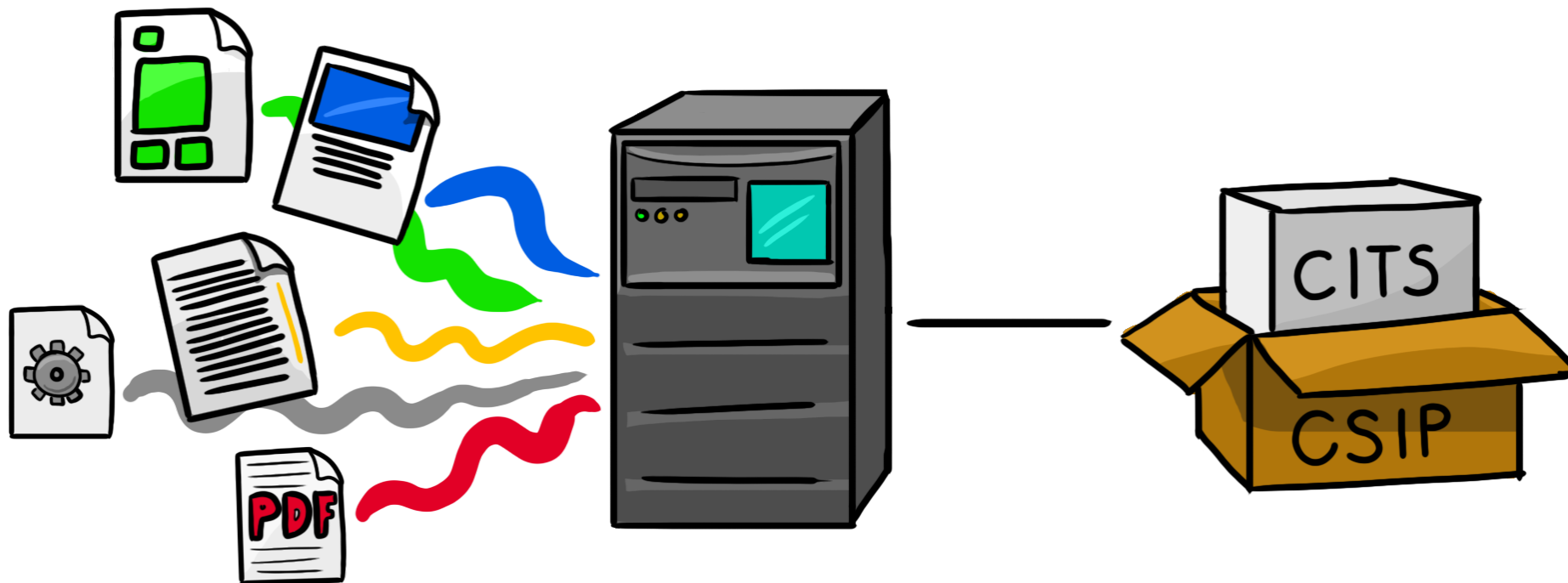
Informationen vill flytta!

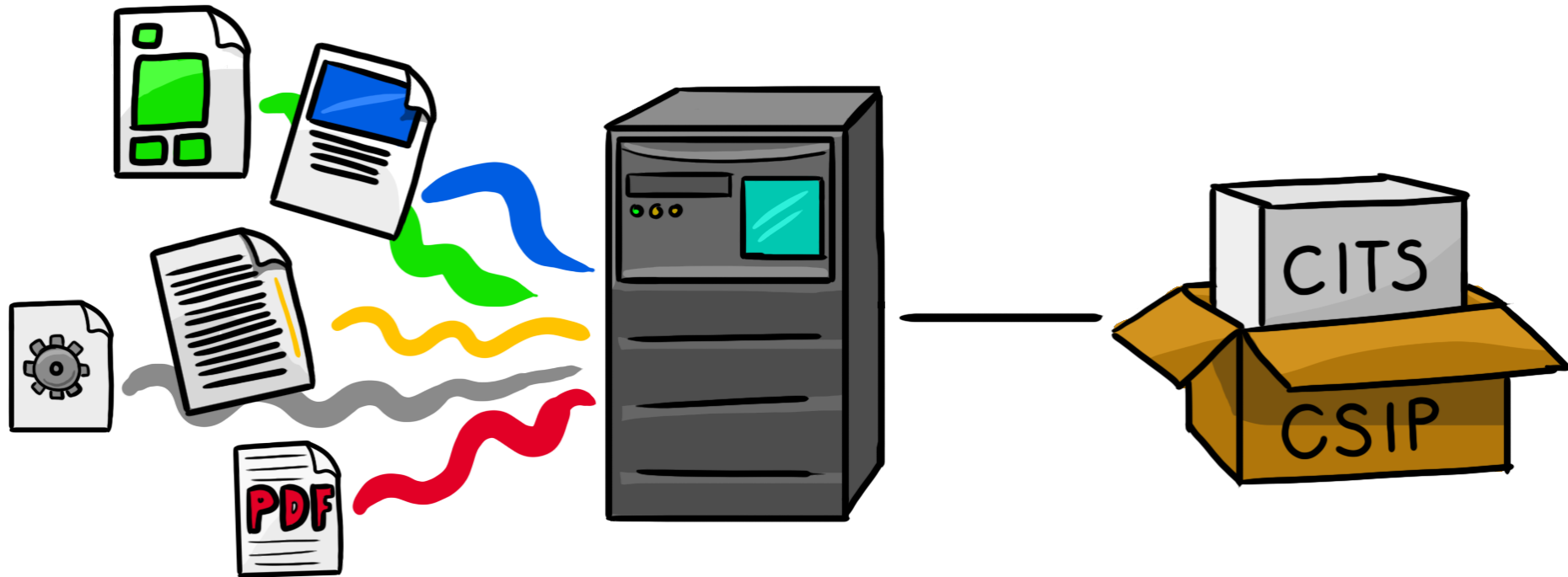
För att smidigt kunna flytta information krävs det standardiseringsarbete

Det finns utbytesformat för informationen!

Vi får informationen strukturerad enligt ett utbytesformat!

Utbytesformat (kanske en påminnelse)

Standarder och specifikationer

Standard = Hardcore

- Officiella standard organ
- De-facto standarder

Med flera!

Specifikation = Förståeligt

The collage illustrates the relationship between specifications and rules. It features several key elements:

- Specifikation:** A document titled "FGS Paketstruktur" with a table of contents and a list of requirements.
- Krav:** A table with columns for "ID", "Beskrivning", "Referens", and "Status".
- Regelverk som innehåller kraven:** A complex diagram showing a hierarchy of rules and their relationships.
- Regler som inte går att beskriva med hjälp av regelverket:** A note indicating that some rules cannot be described using the rule set.
- Guideline eller introduktion:** A brown folder icon representing a guideline or introduction.
- Exempel:** A document icon with the word "EXEMPEL" written on it.
- FGS Tillägg:** A document icon representing an FGS addendum.
- schematron:** A logo for the Schematron tool, which is used for validating XML documents against XSLT rules.

XML

- Kan läsas av människan
- Regelverk i form av scheman
 - Kan behöva hjälp av Schematron

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<text>
  <mening>Hej världen!</mening>
</text>
```

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<text xmlns="texter"
  xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
  xsi:schemaLocation="texter text.xsd">
  <mening>Hej världen!</mening>
</text>
```


Ansvariga för specifikationer

FGS Funktionen

- <https://riksarkivet.se/fgs-omoss>
- Observera att FGS Funktionen är nedlagd men specifikationerna finns tillgängliga

Förvaltningsgemensam specifikation (FGS) – Paketstruktur

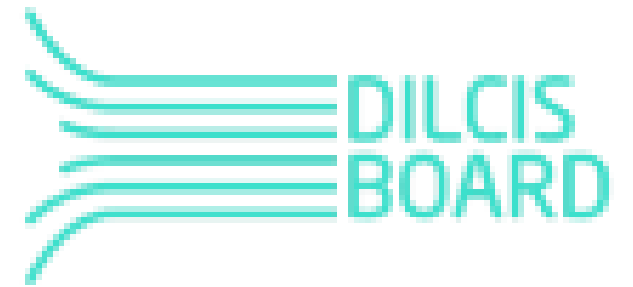
Förvaltningsgemensam specifikation (FGS) – Personal

Förvaltningsgemensam specifikation (FGS) – Ärendehantering

Förvaltningsgemensam specifikation (FGS) – Arkivredovisning (Allmänna arkivskemat)

Förvaltningsgemensam specifikation (FGS) – Arkivredovisning (Verksamhetsbaserad)

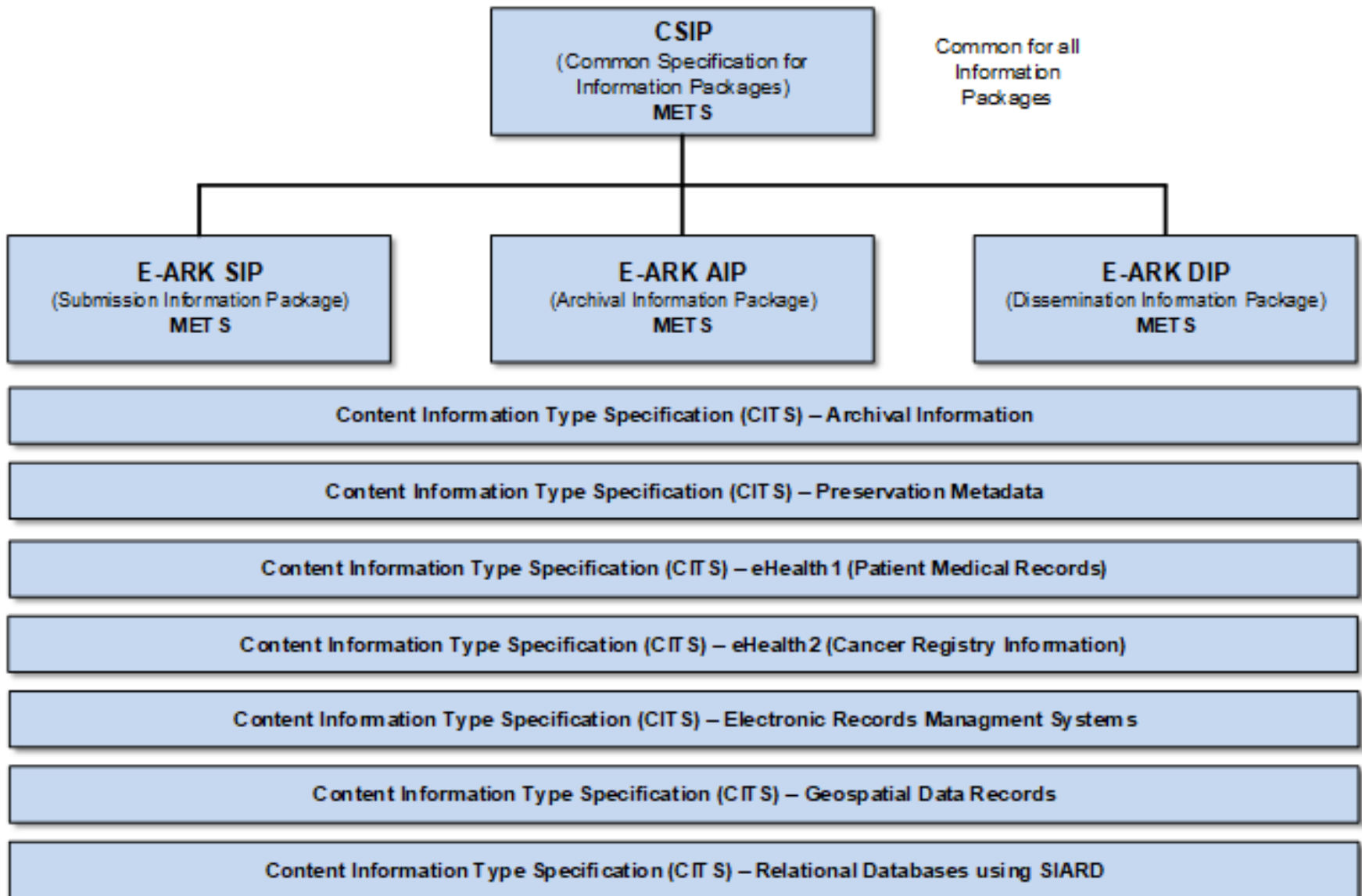
Förvaltningsgemensam specifikation (FGS) – Databas (Alternativ 2, relationsdatabaser med hjälp av standarden SIARD)

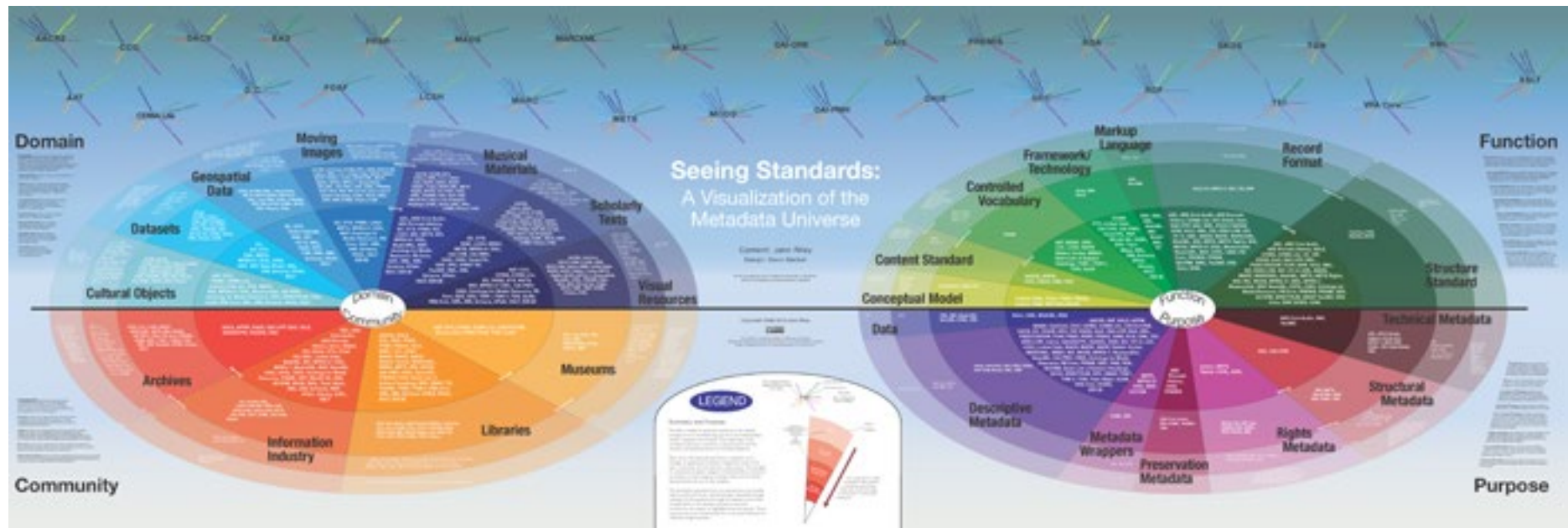

DILCIS Board

- Digital Information LifeCycle Interoperability Standards Board (DILCIS Board)
 - <https://dilcis.eu/>
 - <https://github.com/DILCISBoard>
- Nytt kontrakt med EU
 - <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/activities/earchiving>

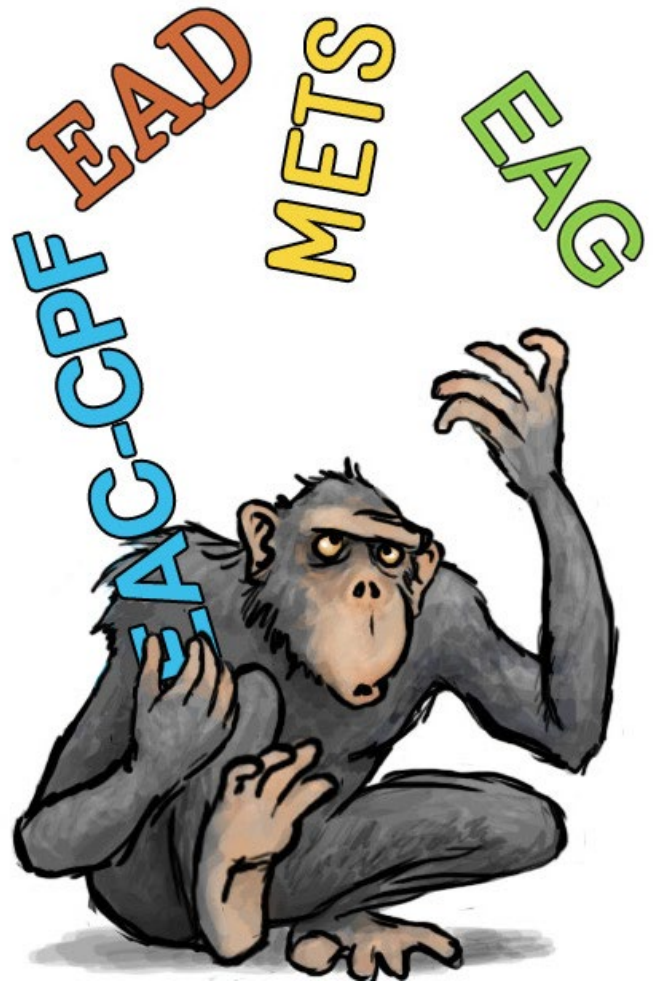

Andra standarder och specifikationer som kan användas

- Bransch- och områdesspecifika

Metadataformat för arkivinformation

TS EAS

- Technical Subcommittee on Encoded Archival Standards
- <https://www2.archivists.org/groups/technical-subcommittee-on-encoded-archival-standards-ts-eas>
- <https://github.com/SAA-SDT>

Encoded Archival Description (EAD)

- Beskrivning av arkivet
- <https://www.loc.gov/ead/index.html>
- <https://github.com/SAA-SDT/EAD3>

Publicerad 2015

Revison inledd 2021

Ny version 2024?

Encoded Archival Context – Corporatebodies, Persons and Families (EAC-CPF)

- Beskrivning av arkivbildaren
- <https://eac.staatsbibliothek-berlin.de/>
- <https://github.com/SAA-SDT/eac-cpf-schema>

Version 2 publicerad 3 augusti 2022

EGAD

- Expert Group on Archival Description

EGAD **ICA**

Expert Group on Archival Description

Groupe d'Experts sur la Description Archivistique

Records in Context (RiC)

- Beskrivning med "Recordet" i centrum
- <https://www.ica.org/en/records-in-contexts-conceptual-model>
- <https://www.ica.org/en/records-in-contexts-ontology>

Publicering 2023?

Generella

Digitalbevaring.dk

Metadataformat för paket och bevarande

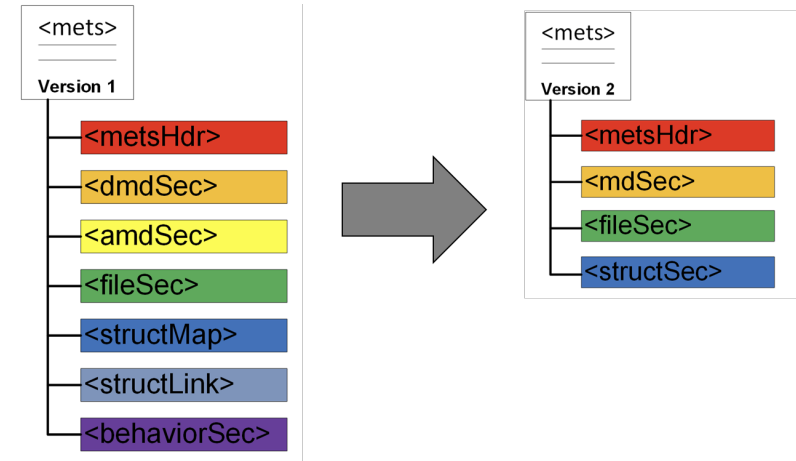
METIS Editorial Board

- Internationell grupp med experter

Metadata Encoding & Transmission Standard (METS)

- <https://www.loc.gov/standards/mets/>
- <https://github.com/mets>

Publicering Version 1.12.1 oktober 2019

Arbetet med version 2
pågår

PREMIS Editorial Committee

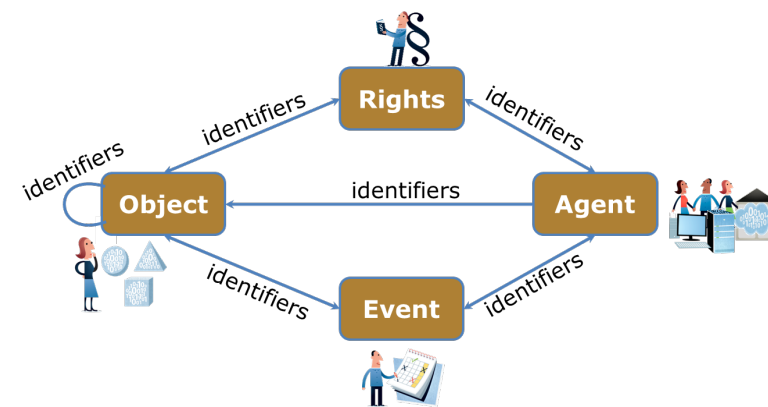
- Internationell grupp med experter

PREservation Metadata Implementation Strategies (PREMIS)

- Webb sida: <https://www.loc.gov/standards/premis/>
- Ordlistor: <https://id.loc.gov/vocabulary/preservation.html>
- Ontologi: <https://id.loc.gov/ontologies/premis.html>
- Verktyg i COPTR:
<https://coptr.digipres.org/index.php/PREMIS> (Preservation Metadata Implementation Strategies)
- Zenodo: <https://zenodo.org/communities/premis>

Version 3, 2015

Arbetet med rättigheter pågår

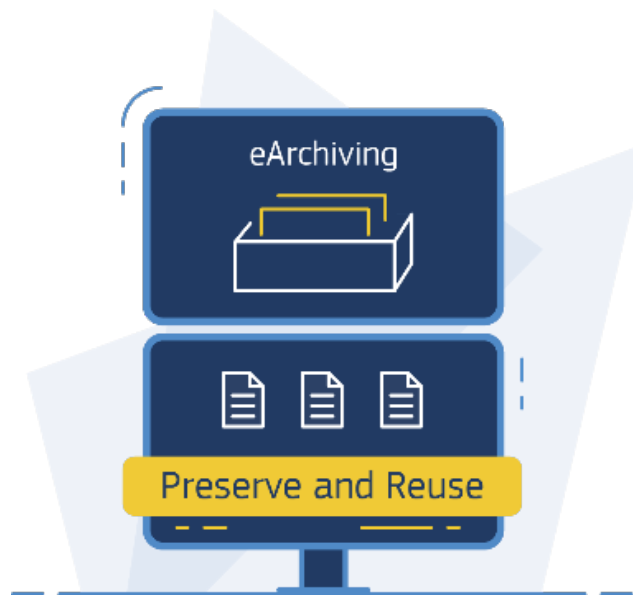
Kurs

- <https://www.sydarkivera.se/bokningsportal/#!educourse=463623>
- <https://www.sydarkivera.se/bokningsportal/#!educourse=463631>

Den 23 februari håller jag två halvdagskurser, en introduktion till METS respektive PREMIS

Vårt förbundsfullmäktige har bestämt kostnaden för externa att delta

DILCIS Board eArkiv Byggnadsblocket

E-ARK3 projektet 2019-2021

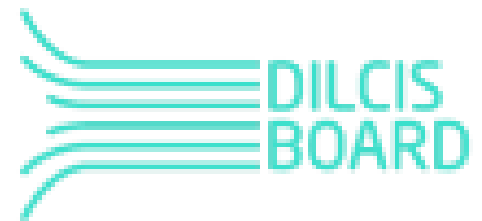
- Arbetet i byggnads blocket sker i projektform
- Betalat via ett Grant Agreement som projektet har fått söka

<https://dilcis.eu/>

<https://github.com/DILCISBoard>

<https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/CEFDIGITAL/eArchiving>

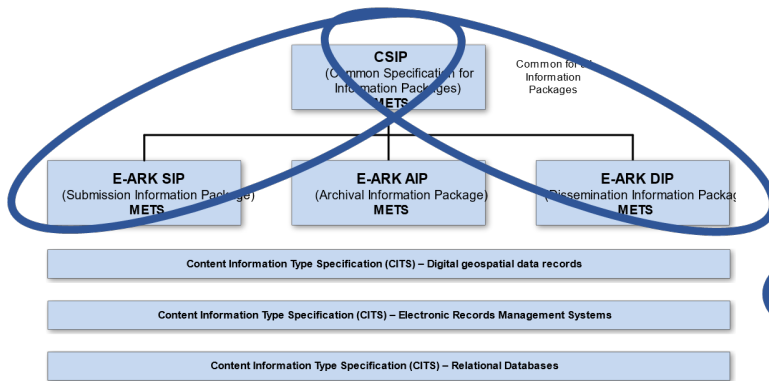

Specifikationerna hanteras av DILCIS Board!

- Digital Information LifeCycle Interoperability Standards Board (DILCIS Board)
- <https://dilcis.eu/>
- <https://github.com/DILCISBoard>

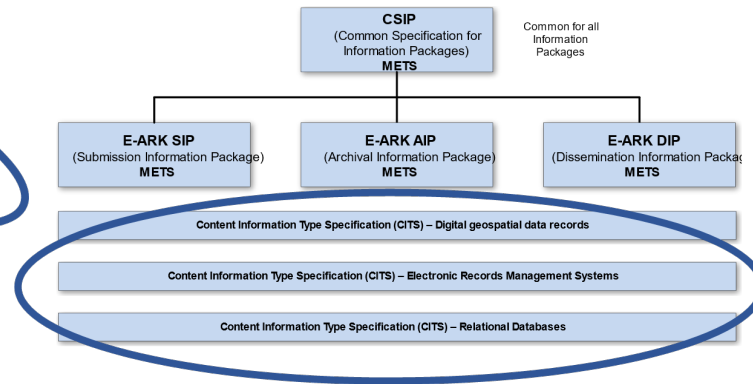
The types of specifications and supporting procedures

The Information Package Specifications (CS) and the Content Information Type Specifications (CITS)

CSIP, SIP, AIP and DIP

The different Information Packages in the OAIS Reference Model

The Content Information Type Specifications (CITS)

The data/information/content in the package

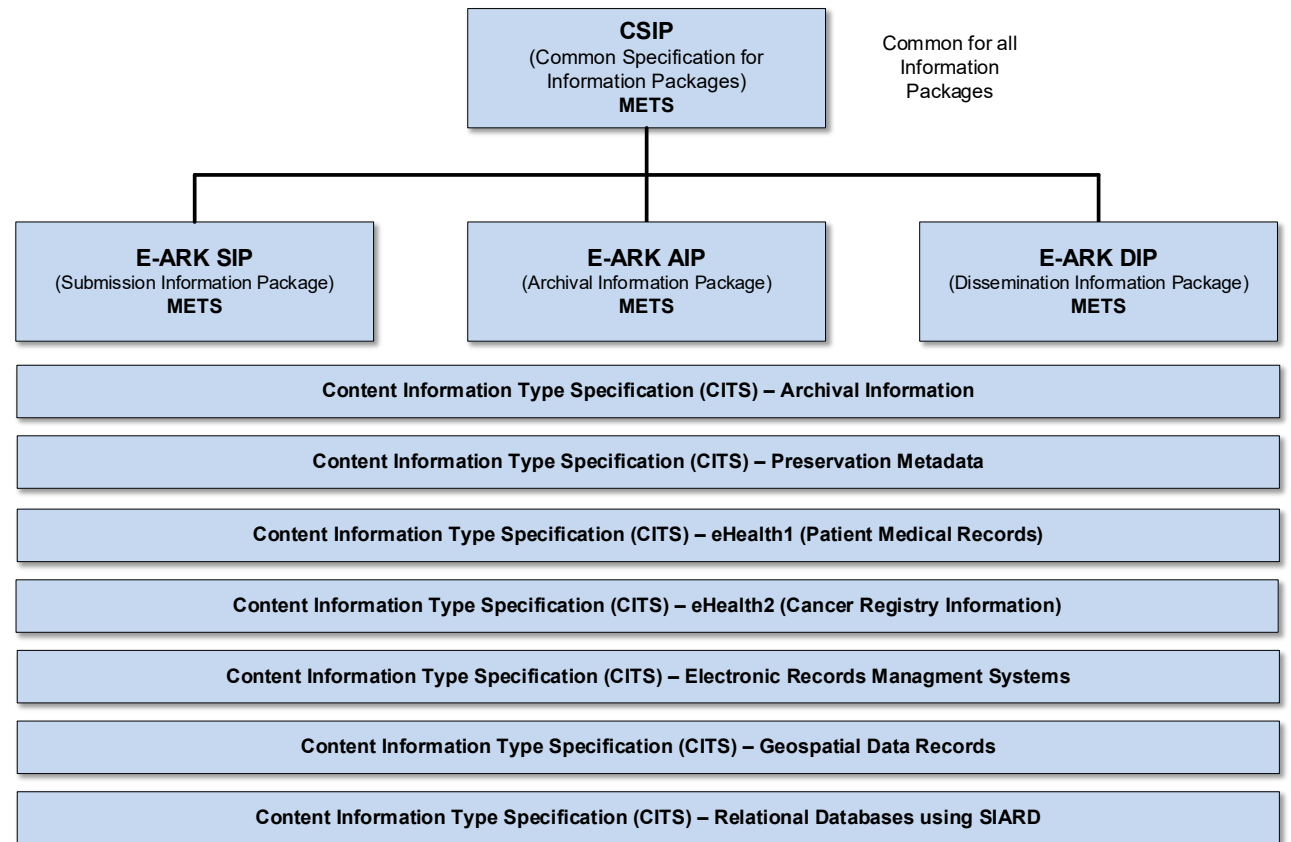

Procedures

Guidelines describing the processes used in creation, maintenance and endorsement

Publicerat material

- Specifikationer för paket och innehåll
- Guidelines
- Beskrivningar av rutiner för hantering av specifikationer
- Referensarkitektur
- Webinarier

Valideringsverktyg för paketet

- En websidesimplementation
- Koden tillgänglig för återanvändning i egen lösning
- <https://github.com/E-ARK-Software>

En programvaruportfölj

- Sample software med open source verktyg
- Arkivsystem
- Databas verktyg
- <https://github.com/E-ARK-Software>

Connecting Europe Facility

Fram till hösten 2021 ansvarig för byggnadsblocken

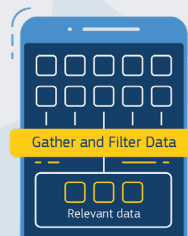

Data Economy

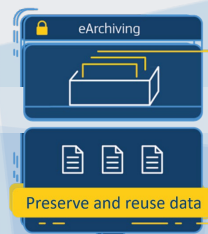
Big Data Test Infrastructure

Utforska och experimentera med "big data" för att testa prestanda och underlätta beslutet om implementering

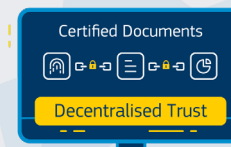
Context Broker

Analysera, hantera och dela data, i realtid, inom hela Europa

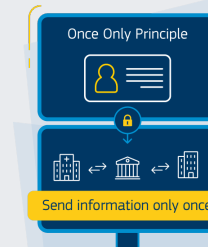
eArchiving

Underlätta bevarande, migrering, återanvändning och förtroendet för ditt data

European Blockchain Services Infrastructure

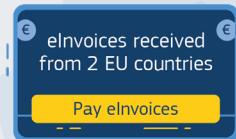
Utnyttja kraften av ett Europa spännande nätverk av blockchain (blockkedja) tjänster för att öka förtroendet för data genom datasäkerhet, integritet och transparens

Once Only Principle

Återanvänd data lämnad till en myndighet

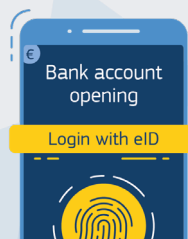
eInvoicing Directive

eInvoicing

Främja implementationen av den Europeiska standarden för e-fakturor över gränser

eIDAS enablers

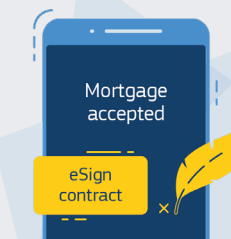
eID

Säker identifiering av EU-medborgare

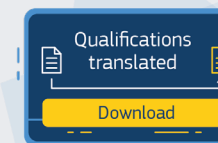
eDelivery

Skicka data och document över nätet pålitligt och säkert

eSignature

Skapa och verifiera elektroniska signaturer för företag och EU-medborgare

eTranslation

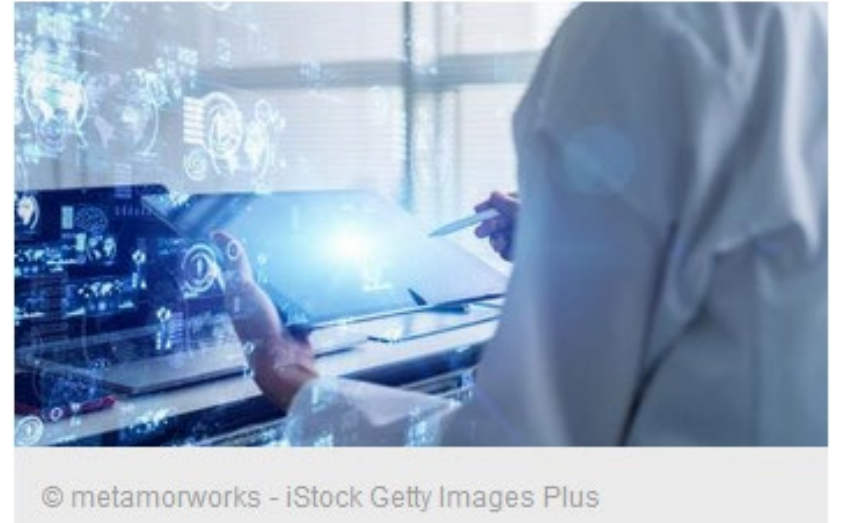
Översätt med hjälp av automatisk översättning dina dokument och webbsidor till alla officiella EU-språk inkluderande norska och isländska

EU ändrar om

The Digital Europé Programme (DIGITAL)

- <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/activities/digital-programme>
- <https://ec.europa.eu/digital-building-blocks/wikis/display/DIGITAL/Digital+Homepage>

Common European data spaces

Rich pool of data
(varying degree of
accessibility)

Free flow of data
across sectors and
countries

Full respect of GDPR

Horizontal
framework for data
governance and data
access

Health

Industrial &
Manufacturing

Agriculture

Finance

Mobility

Green Deal

Energy

Public
Administration

Skills

- Technical tools for data pooling and sharing
- Standards & interoperability (technical, semantic)
- Sectoral Data Governance (contracts, licenses, access rights, usage rights)
- IT capacity, including cloud storage, processing and services

European Strategy for Data

A common European data space, a single market for data

Availability of high quality data
to create and innovate

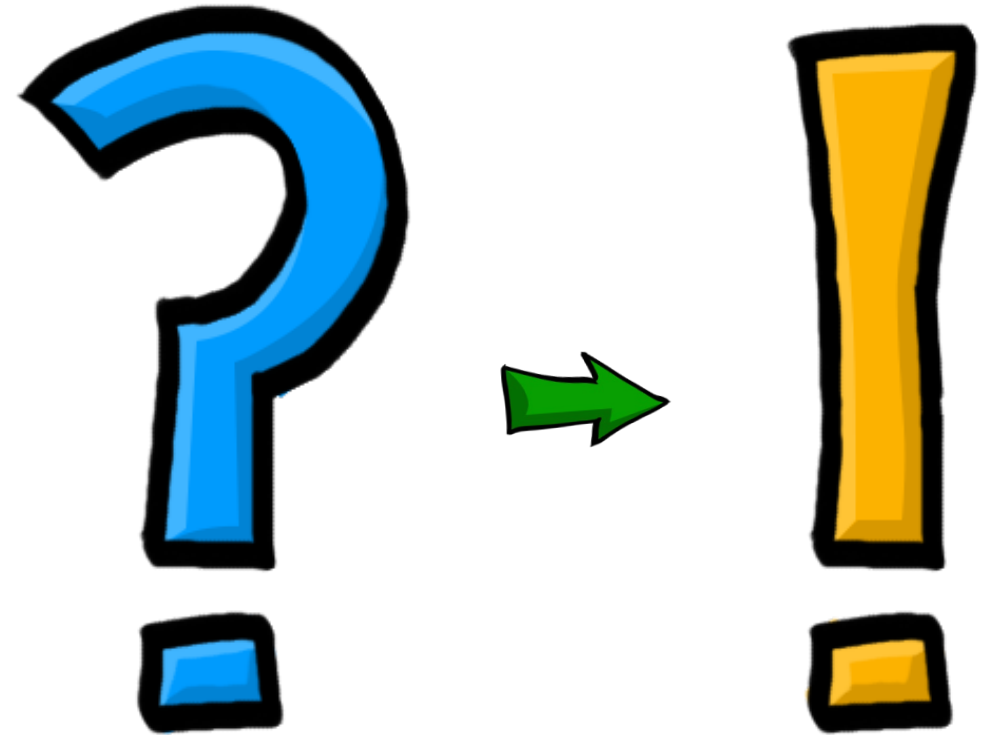
Rules for access and use of data are
fair, practical and clear & clear data
governance mechanisms are in place

Data can flow within the
EU and across sectors

European rules and values
are fully respected

eArchiving???

- EArchiving Common Services Platform - CNECT/LUX/2021/OP/0077 (E-ARK CSP)
 - Ett procurment
- <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/activities/earchiving>
- Arbetet har fokus på underhåll av specifikationerna, validering samt utbildning

Digitalbevaring.dk

Att tänka på vid användning av specifikationerna

Implementation i system

När?

- Tidplan
- Kundkrav?

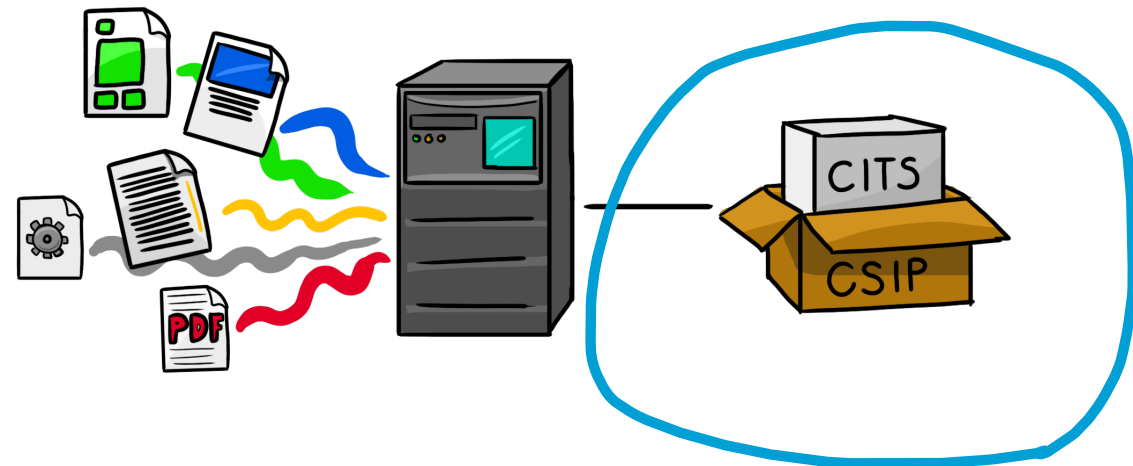
Hur?

- Gå igenom den uppdaterade specifikationen
- Ta fram plan för uppdateringen

Resultatet

- Exportfiler enligt ny eller uppdaterad specifikation går att skapa

Validering av XML

Validering = Kontroll av att XML är korrekt utformad och validerar mot sitt schema

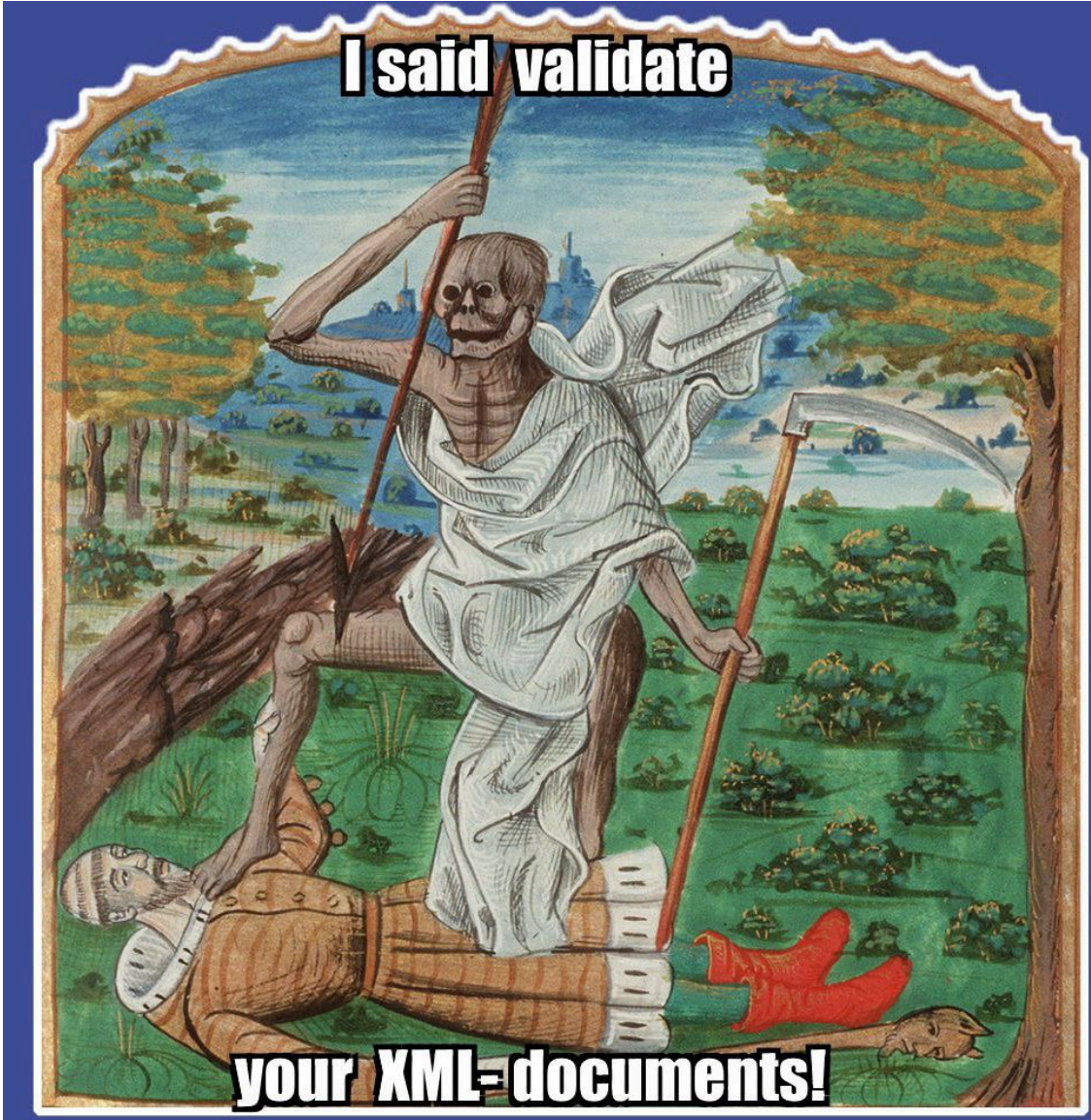
- Verktyg
 - XML Editor
 - Programmeringsmiljö
 - Bibliotek med valideringskod

Bifogade scheman

- I paketet är det bra om schemana följer med
- Skicka med de scheman som har använts
- Referera de scheman som skickas med i sina respektive XML-dokument
- FGS Paket / CSIP + SIP
 - Räkna upp schemana som filer som ingår i leveransen

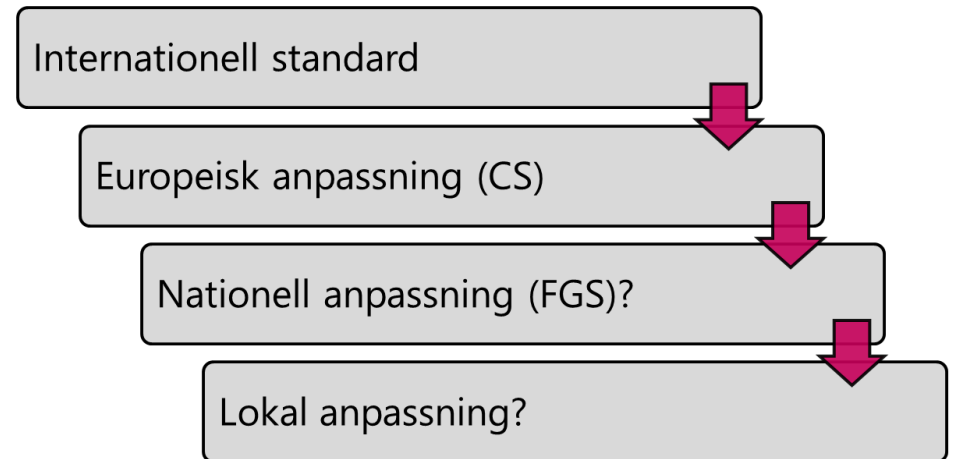

Egna anpassningar

Dokumentation

- Vilka anpassningar har gjorts?

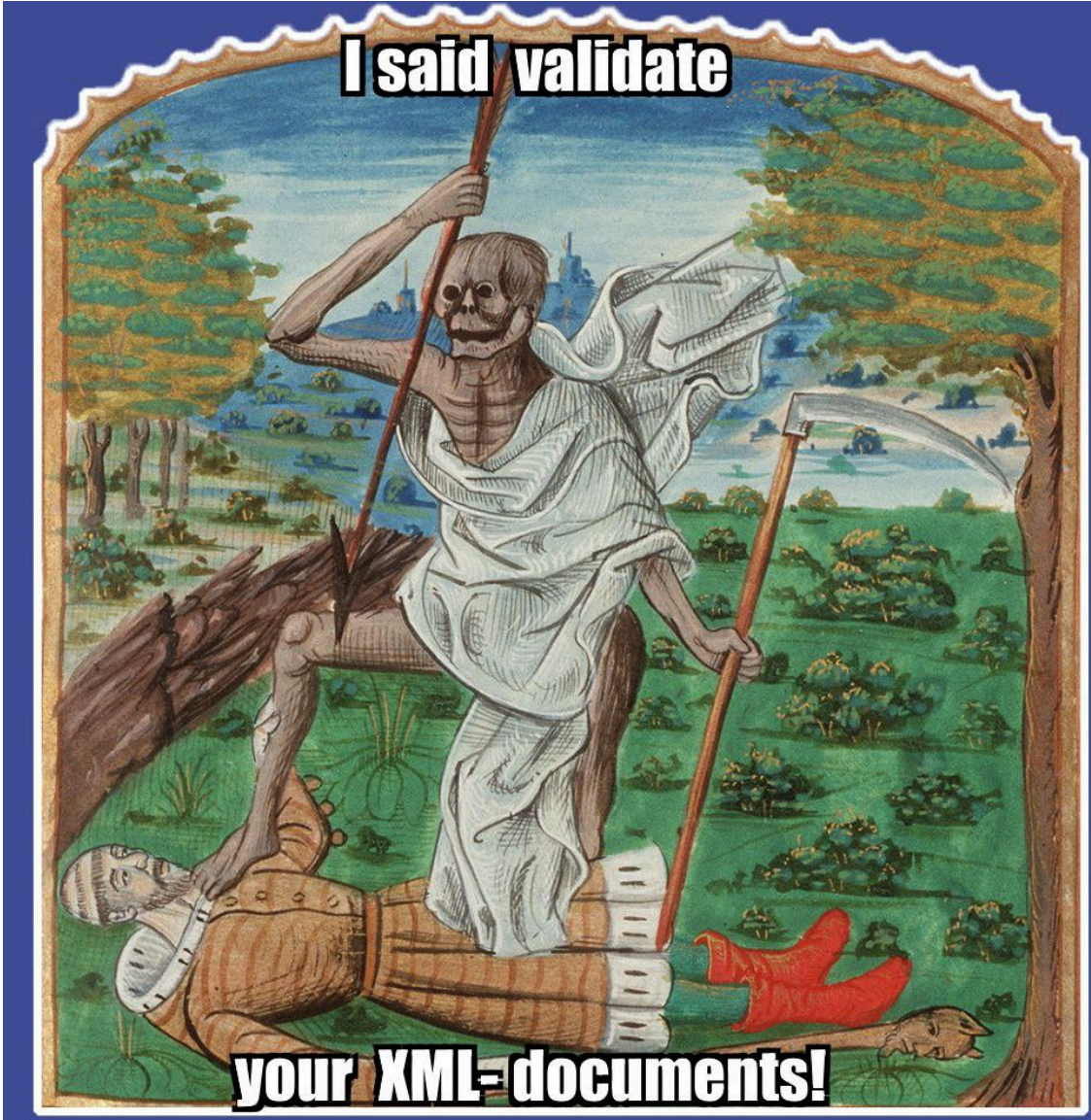
Skicka med informationen till arkivet

- För att underlätta förståelsen behöver dokumentationen bevaras med informationen

Våra upptäckter

Paket

FGS Paketstruktur används!

Men....

- Det är en mix och kombination av olika versioner
- Tänk på att trots en specifikation så gäller även XML reglerna

Exempel från paket

Validering

- Kräver knytning till ett schema...
- Kräver knytning till rätt schema...

 Validation failed.


```
<mets:structMap LABEL="Profilestructmap">  
  <mets:div>  
    <mets:fptr FILEID="ID till den fil som innehåller det överförda datat"/>  
    ..Flera id-n kan förekomma om det är fler filer som är att se som det levererade  
    datat  
  </mets:div>  
</mets:structMap>
```

Enligt senast fastslagna FGS

Mix 1...

- StructMap

```
<structMap LABEL="No structmap defined in this information package">  
  <div />  
</structMap>
```

Enligt utkastet från projektet eARD

Funktion	Identifierar filer med speciell funktion.	Det kan finnas behov av att peka ut filer med speciella funktioner inom en SIP, exempelvis informationstypsspecifika XML-filer, för att underlätta vidare bearbetning. Exempel: <i>"Delivery file"</i>	0..1	<file USE="[Funktion]">
----------	---	--	------	-------------------------

Enligt senast fastslagna FGS

Mix 2...

- Attributet USE på filnivå

Filformat ⁴² och version	Filformat och version för filen	Förutom MIME-typ finns det behov av att ange filformat, version av formatet och eventuellt formatnyckel i ett formatregister såsom PRONOM. Formatnamn är det obligatoriska värdet att ange. Därefter kan ett semikolon anges följt av versions-beteckning. Efter version kan man ange semikolon följt av "Formatregister": "Formatnyckel". Värdena skiljs med ett kolon.	1	<file: USE="[Filformat och version]">
-------------------------------------	---------------------------------	--	---	---------------------------------------

Enligt utkastet från projektet eARD

Pakettyp	AIP/SIP/DIP	Anger var i OAIS-modellen detta paket hör hemma. I överföringspaket sätts värdet alltid till "SIP" Enligt ordlista vcOAISSTATUS. Exempel: "SIP"	1	<mets><metsHdr ext:OAISSTATUS S="[Pakettyp]"
----------	-------------	---	---	--

Enligt senast fastslagna FGS

Mix 3...

- Var anges typ av OAIS paket?

Pakettyp	AIP/SIP/DIP	Anger var i OAIS-modellen detta paket hör hemma. I leveranspaket sätts värdet alltid till "SIP" Exempel: "SIP"	1	<mets: TYPE>[Typ]
----------	-------------	--	---	----------------------

Enligt utkastet från projektet eARD

ID="123456"

Validation failed.

ID="ID/Mitt_ID_123456"

Validation failed.

ID="ID_Mitt_ID_123456"

Mix 4 men mer fel...

- ID:n
- I METS är alla fält med namn id av typen ID
- Typen ID -> Får inte börja med siffra eller innehålla annat än understreck, a-ö, A-Ö och 0-9

Ärendehantering

FGS Ärendehantering används!

Men....

- Möjligheten att använda egna element ger kreativa lösningar
- Tänk på att använda alla möjligheter som finns för de egna elementen så att informationen går att förstå
- Använd INTE egna element om ett motsvarande fält redan finns!
- Tänk på att även denna fil är information!
 - Den viktigaste av dem alla!

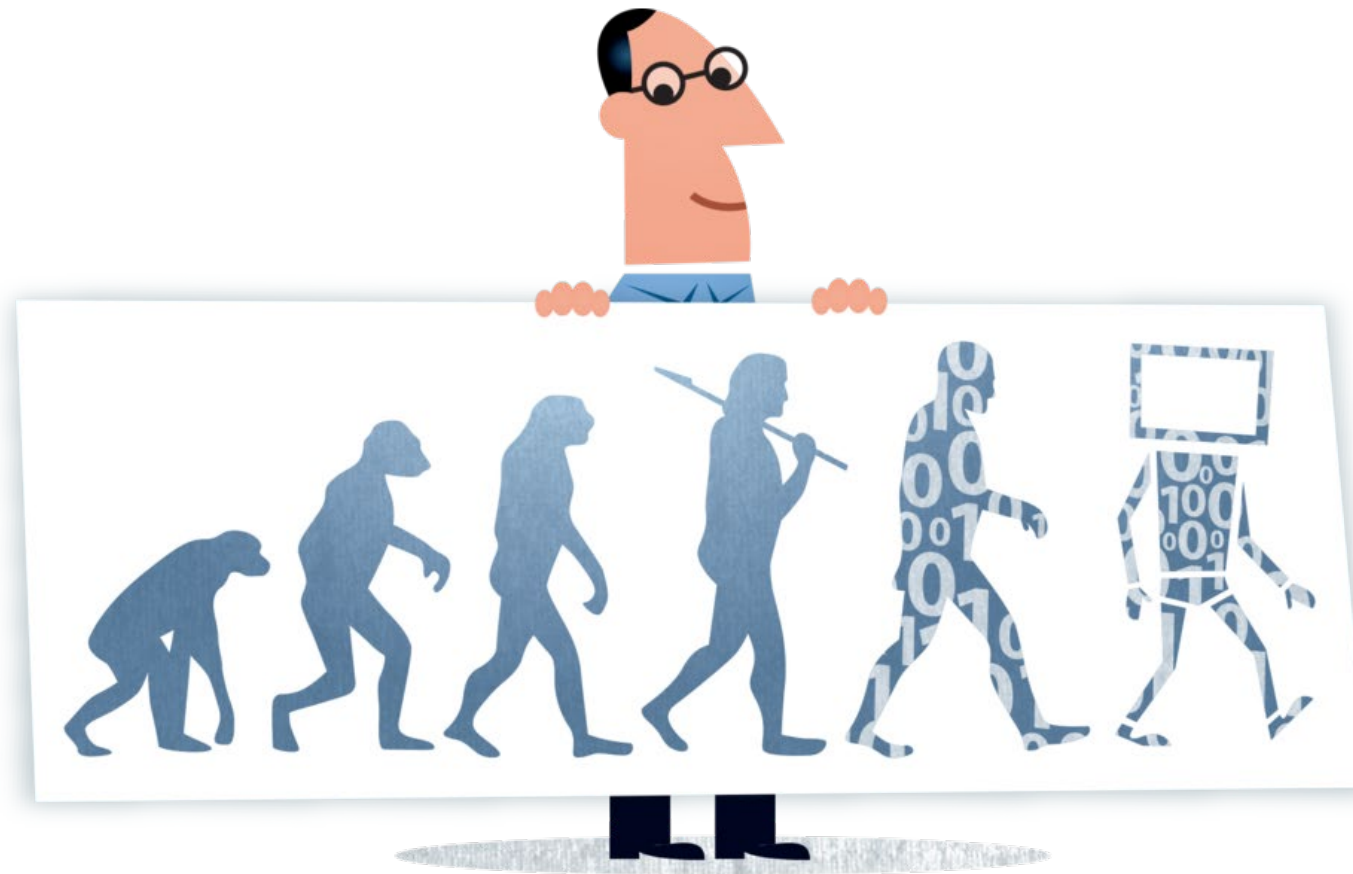
Standardiseringsarbetet tar aldrig slut!

Implementering och fortsatt standardiseringsarbete följer en plan!

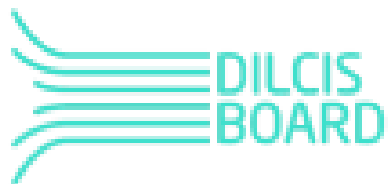

Utvecklingen går vidare!

Digitalbevaring.dk

För användning av mer uppdaterade specifikationer för informationsutbyte och arkivering hänvisar Riksarkivet till det arbete som sker på EU-nivå

Fastställda FGS:er

Riksarkivet genomför ingen kontinuerlig förvaltning av de fastställda FGS:erna och inga nya FGS:er kommer att tillkomma. **Befintliga fastställda versioner av FGS:erna går fortfarande att använda.** För mer uppdaterade specifikationer för informationsutbyte och arkivering att anpassa till den egna verksamhetens behov hänvisas det till det arbete som har genomförts inom [EU:s byggnadsblock för e-arkivering](#) och de specifikationer som förvaltas av [DILCIS Board](#).

Standarder och specifikationer är en nyckel i att flytta information!

Men, använd bara en version i taget

Vill du ha mer information?

- Anmäl dig till vårt nyhetsbrev
 - <https://www.sydarkivera.se/nyhetsbrev/>
- Vår wiki
 - <https://wiki.sydarkivera.se/wiki/Systemleverant%C3%B6r>

Tack!

Bilder från:

Sydarkivera

Digitalbevaring.dk

Apenet

DILCIS Board

<http://jennriley.com/metadatamap/>

Standardernas hemsidor

Karin Bredenber

